

15 illik missiyanın şərəfli tarixi

İnsan düşüncəsinin ən dərin qatlarında qərar tutmuş hikmət çəməsində əsrərlə çağlayan Nizami Gəncəvi bir zamanlar yazırdı ki, “Aqillər kam alır yaxşıqlardan...”

Həqiqətən, yaxşıqlara tapınaraq xeyir əməllərlə ad çıxarmaq aqilliyin, müdriqliyin başqa adıdır. Bu, əsl kamilliyə qovuşmaqdır. İnsanlığın ən ali məqamıdır.

Hər dəfə düşündürəm ki, müasir dünyamızda bəşəriyyətin qürur yeri, yalnız gündən-günə yeni möcüzələr yaradan texnologiyalar, böyük elmi kəşflər, iqtisadi nailiyyətlər olmamalıdır.

Bəşəriyyətin qüruru əslində bu qəddər qarışıq, qloballaşan dünyamızda adı insanı, onun qayğılarını, problemlərini bir an unutmayanlardır. Onlara sevgi, mərhəmət göstərənlerin ruhani hissələri. Çünki dünyanı yaşadan, onun gələcəyə ümidini formalaşdıran məhz bu ülvə duyğulardır. Bu duyğular qəlbində yaşayan insanlar. Onları real həyat mənzərələrinə çevirən şəxsiyyətlərdir. Onlar yoxdursa, deməli, sabah ümid etməyə dəyməz. Bu kəslərin varlığı isə mənəvi dəyərlərin də dünya durduqca var olması deməkdir.

Dəyərlərdən gələn işıq

Xeyirxahlıq hissi sövq-təbii yaranmır. İnsan anadangəlmə xeyirxah olmur. Bu davranışları başqalarından görüb-götürür. Aldığı təbiiyədən, oxuduğu kitablardan, baxdığı filmlərdən, ideal kimi yaşadığı şəxsiyyətlərin nurlu əməllərindən əxz edir. Buna görə də bizim hər birimizin xeyirxahlıq ruhunda təbiiyləndirəcək örnəklərə ehtiyacımız var.

Yaradılmasının 15-ci ildönümünü tamamlayan Heydər Əliyev Fondu haqqında düşüncələrimə bu qeydlərə başlamağım əsla təsadüfi deyil. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə fond 15 ilə tarixi layihələri ilə cəmiyyətə xeyirxahlıq toxumları səpib. Ölkəmiz üçün, ümumən bəşəriyyət üçün dəyərli misilsiz olan nəcib əməllərə imza atıb. Düşündürəm ki, bu layihələrdən önəmli fondun çağdaş bəşəriyyət üçün yaratdığı nümunələrdir. Əsrlərdən bəri insanlığın tarixi ilə yol gələn xeyirxahlıq, mərhəmət, şəfqət, başqalarına sevgi kimi ali duyğulara həyat verməsidir. Bu hissələri ən azı Azərbaycanın insanları üçün munis dəyərə çevirməsidir. Mehriban xanımın fəaliyyətindən əxz edilmiş örnək ruhunda yetişən gəncliyimizdir. Azərbaycanın öz gələcəyinə doğru bu mənəvi dəyərlər işığında yola çıxmasıdır.

İnsan xəyallarının gücü

Xeyriyyəçilik Azərbaycan xalqının ruhundan gəlir. Uzun illər ərzində həm epos təfəkkürümüzün təsiri, həm dini inancımızın tələqləri, həm də qaynayıb-qarışdığı mədəniyyətlərdən əldə etdiyimiz təcrübə ilə Azərbaycanda böyük xeyriyyəçilik ənənələri formalaşmışdır. Bu ənənəni yaşadan və daha da inkişaf etdirən böyük məsənatlarımız olub. Azərbaycanda qadın fəallığı ənənələrinin formalaşması və inkişafı da ilk vaxtlar XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində elə məhz xeyriyyəçilik zəminində baş verib.

Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətə başlaması faktı Azərbaycanda böyük ənənələri və tarixi olan xeyriyyəçilik məktəbini daha da dirçəltirdi. Bu ənənələrə yeni bir həyat verdi. Bu hərəkətin önündə fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva gədir. Mehriban Əliyeva fəaliyyətinin elə ilk dövrlərində sübut etdi ki, insan zəkəsinin, insan əməllərinin gücü ən əlçatmaz xəyalları və arzuları da reallaşdırmağa qadirdir. Bu, Mehriban Əliyeva üçün təkə yüksək vəzifə borcu kimi qalmadı, özünü başarı mənada daha geniş əks etdirdi. Bu fəaliyyət vətəndaşsevərliyə, iradəyə və qüdrətə kökləndi. Fondun prezidenti bu fəaliyyəti sadəcə bir ictimai vəzifə kimi yerinə yetirmədi, nə etdisə, qəlbinin səsi ilə etdi. İnsanlar üçün bu illər ərzində nə iş gördü, bu, onun zəngin mənəviyyətinin diktəsi oldu. Ona görə də Mehriban xanımın başlatdığı hər bir iş uğurla nəticələndi. İnsanların böyük məhəbbətini qazandı.

Bu fondun fəaliyyəti ulu öndər Heydər Əliyevin milli dövlətçilik ideyalarının əbədiləşməsinə və həyata keçirilməsinə böyük töhfə oldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil dövlətimizin cəmiyyətə ünvanlanan ali məqsədlərinin reallaşdırılması yolunda tarixi nailiyyətə çevrildi.

Aydın hədəflərdən böyük nailiyyətlərə

Yarandığı gündən fond qarşısına böyük məqsədlər qoymuşdu. Artıq 15 ildir ki, Heydər Əliyev Fondu Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə bu vəzifələrin hər birini böyük uğurla, ulu öndərin adına layiq bir tərzdə yerinə yetirir. Ümummilli liderin ölkəmizə sosial-iqtisadi, mədəni tərəqqisi, sivil dünya birliyinə integrasiyası, xalqın maddi rifahının yaxşılaşması naminə müəyyən etdiyi, işləyib hazırladığı siyasətin öyrənilməsinə, təbliğinə və bu ideyaların həyata keçirilməsinə dəstək verir. Heydər Əliyevin zəngin irsindən bəhrələnərək bu işə xidmət edən gəncliyimizə program və layihələrin reallaşmasına kömək göstərir. Fond elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman, ekoloji sahələrə aid davamlı program və layihələr hazırlayıb həyata keçirir. Azərbaycanın və xarici ölkələrin fondları, QHT-ləri, ictimai təşkilatları ilə əməkdaşlığı genişləndirir. Onlarla birgə layihələr reallaşdırır. Yerli əhəmiyyətli sosial problemlərin həllinə yardımçı olur. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlara əl uzadır.

Vətəndaşlarımızın yaradıcı potensialının, bilik və bacarıqlarının aşkara çıxarılması, öz qabiliyyətlərini göstərərək daha da inkişaf etdirmələrinə dəstək verilməsi də bu missiyanı daxildir.

Heydər Əliyev Fondu milli mədəniyyətimizin geniş təbliği, sağlam mənəvi dəyərlərimizin qorunması ilə bağlı mühüm işlər görür. Uşaq və gənclərin hərtərəfli bəliklərə malik vətəndaş kimi yetişdirilməsi işinə xidmət edir. Ölkəmizin nüfuzunu yüksəklərə ucaldan beynəlxalq tədbirlər keçirir. Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırır.

Respublikanın yaradıcı və elmi potensialının artırılmasına, tibbi

təsisatların inkişafı, ətraf mühitin mühafizəsi, sağlam həyat tərzinin təbliği də Heydər Əliyev Fondunun gördüyü çoxşaxəli işlər sırasındadır. Fond cəmiyyətimizdə dini tolerantlığın bərqərar olması, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu, qloballaşan dünyaya integrasiya prosesində milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılması sahəsində də tarixi addımlar atır.

Təhsil gələcəkdir

Bu məqsədlərin hər biri o qədər aydın, onların həyata keçirilməsi üçün atılan addımlar o qədər real və uğurludur ki, Heydər Əliyev Fondu ötən 15 ildə cəmiyyətə də müxtəlif sahələr üzrə yardıma, dəstəyə, həssas münasibətə ehtiyac duyan, hansısa fərdi və ictimai problemlərin həllini arzulayan hər kəsin ümid yerinə, pənah qazınma çevrilib.

Düşündürəm ki, müasir dünyamızda təhsilin cəmiyyət üçün nə qədər böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini xüsusi vurğulamağa ehtiyac yoxdur. Əslində, təhsil bütün dövrlərdə inkişafın əsas hərəkətverici qüvvəsi olub. Bu gün isə təhsil hər bir cəmiyyət üçün də, fərdi üçün də “olmazsa, olmaz” məsələsidir. Əgər bir cəmiyyət bu gün təhsilin inkişafı qayğısına qalmırsa, deməli, gələcək inkişafdan söhbət edə bilməz. Yaxud bu gün təhsilə diqqət göstərən hər hansı cəmiyyətin çox tezliklə başqalarından xeyli irəli çıxması mütləqdir. Bu reallığı düzgün dəyərləndirən Heydər Əliyev Fondu fəaliyyətinin elə ilk günlərindən diqqəti təhsil sahəsinə yönəltdi. Bu diqqət Azərbaycanda təhsilin inkişafını ümumxalq hərəkətinə çevirən “Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb” layihəsində öz əksini tapdı.

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə bu 15 il ərzində ölkə boyu yüzlərlə yeni məktəb inşa olundu. Bir çox məktəblər əsaslı təmir edilərək yeniləndi. “Təhsilə dəstək” layihəsinin uğurla həyata keçirən Heydər Əliyev Fondunun bu layihəsi sərhədlər aşdı. Pakistanda zəlzələ zamanı dağılmış qızlar məktəbini yenidən inşa etdirdi. Həştəxanda ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan məktəb, həmçinin Bosniya və Herseqovinanın paytaxtı Sarayevoda kor və zəif görən uşaqlar və gənclər üçün fəaliyyət göstərən məktəb yenidən quruldu. Fondun dəstəyi Hollandiyada da bir sıra məktəblər yenidən quruldu və əsaslı təmirə cəlb olundu.

Bakıda yəhudi uşaqlar üçün 450 şagird yerlik “Xabad-Or-Avner” təhsil mərkəzi və fransız liseyi yaradıldı. Fond məktəbəqədər təhsil müəssisələrinə elə bağlı mühüm addımlar atdı. “Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı” programını irəli sürdü və bu program çərçivəsində çox əhəmiyyətli işlər görüldü.

Sevgi ilə görülmə işlər

“Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı” programı Heydər Əliyev Fonduna ictimaiyyət arasında daha da böyük rəğbət qazandırdı. Program çərçivəsində ölkə üzrə 30-dan çox uşaq məbəssəsi əsaslı təmir edildi və avadanlıqla təchiz olundu. Uşaq evlərində tərbiyə alan və 18 yaşa tamam olmuş gənclər üçün Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə indiyədək yalnız xəyallarda yaşayan bir arzu - Bakıda və bezi bölgələrimizdə yeni mənzillər inşa edildi, həyatlarını müstəqil şəkildə davam etdirməsinə imkan

verən, normal məvəcbli iş yerləri ilə təmin olundular.

Kimsəsiz körpələr, ahıllar üçün nəzərdə tutulmuş müəssisələrdə yaşayan insanlar bu gün də Heydər Əliyev Fondunun, şəxsən Mehriban xanım Əliyevanın diqqət və qayğısı ilə əhatə olunublar. Əlbəttə, hər bir dövlət bu kateqoriyadan olan vətəndaşlarının problemlərini həlli, onların himayəsi üçün imkanı daxilində nələrsə etməyə çalışır. Mehriban xanımın gördüyü işlər isə sadəcə dövlət tədbiri, hər hansı rəsmi öhdəlik deyil, bir övladın öz valideynlərinə göstərdiyi qayğıdır, hərərətli münasibətdir. Ustəlik, birinci xanım statusu onun sosial məsuliyyətini daha da artırır və öz müsahibələrinin birində etiraz etdiyi kimi, insanların rifahı naminə humanitar proqramların səmərəliliyinin gücləndirilməsinə yönəldilmiş bütün mümkün imkanlardan istifadə etməyə sövq edir. Mehriban xanım Əliyeva bütün bu savab işləri qəlbinin sevgisi, insanlığa olan sonsuz məhəbbəti ilə görür və ona görə bu münasibət insanlara bu qəddər doğmadır, onun adı hər bir vətəndaşımıza bu qədər əziz, bu qədər dəyərlidir.

Heydər Əliyev Fondu bu illər ərzində ölkəmizdə səhiyyənin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən dövlət siyasətinə də güclü dəstək verib və bu dəstək indi də davam etməkdədir. Paytaxtda və bölgələrdə tikilən çoxsaylı səhiyyə ocaqları ilə yanaşı, fond cəmiyyətə narahat edən bir çox problemlərin həllinə yardım göstərir. Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı, “Talassemiyanı həyat naminə” layihə uğurla icra edilir. Fondun təşəbbüsü ilə Bakıda müasir Talassemiya Mərkəzi tikilib. Bu gün həmin mərkəz yüzlərlə körpəni həyata bağlayan vasitədir. Mehriban xanım Əliyevanın diqqət və qayğısı sayəsində Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzi də inşa olundu.

Sağlam həyat, sağlam ruh

Fond idman, ekologiya, sağlam həyatın təbliği sahəsində də nəcib işlər görür. Bu qurumun dəstəyi ilə ölkə üzrə bir çox idman qurğuları inşa olundu. “Hərəməz bir ağac ekək!” aksiyası uğurla baş tutub. 2016-cı ildən start verilən və o vaxtdan bəri ölkəmizdə “Küləyə qalib gəl” devisi altında gözəl bir ənənəyə çevrilən “Bakı Marafonu” da fondun çox gözəl təşəbbüslərindən biridir. Bu qaçır marafonuna qoşulan insanların sayı hər il artır. Ele mayın 5-də keçirilmiş sonuncu marafonda 22 mindən çox şəxs iştirak etdi. Belə bir göstərici bu qəddər insanın, xüsusi gənclərimizin sağlam həyat tərzini seçmələrinin, zıyanlı vərdislərdən uzaq olmalarının xoş bir müjəsidir.

Dəyərlərimizin keşiyində

Heydər Əliyev Fondunun milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması istiqamətində həyata keçirdiyi fəaliyyət də böyük rəğbət doğurur. Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği və inkişafı məramı ilə yaratdığı nəhəng layihələrin müəllifidir. Məhz Mehriban xanımın xidmətləri sayəsində ilk dəfə müqam sənətimiz UNESCO-nun “Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri” siyahısına nadir inci kimi daxil edildi. İndi isə bu siyahıda “Çeçirşəhər” Tarixi-Memariq Kompleksi, Qobustan Dövlət Tarixi-Bədii Qoruğu, Azərbaycan xalçaları, milli aşiq sənəti, həmçinin Novruz bayramımız yer alıb. Bakı-

da Beynəlxalq Muğam Mərkəzi və bir çox bölgələrimizdə yerli muğam mərkəzləri inşa olundu. “Qarabağ xanəndələri” musiqi albomu nəşr edildi. Hər il muğam televiziya müsabiqələrinin keçirilməsi dünya üçün maraqlı bir tədbirə çevrilib. Bu müsabiqələrdə qədim muğam ənənələrimizi, muğam sənətkarlarımızın ustalığını öz səslərində yaşadan onlarla gənclimizin istedadı kaşf olunur, böyük sənətə doğru yollar açılır.

Heydər Əliyev Fondu bir çox beynəlxalq musiqi festivallarının da təşkilatçısıdır. Bu sırada hər il keçirilən Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının müqəmməlliyini, əhatə dairəsinin genişliyi xüsusi qeyd etmək lazım gəlir. Ölkəmizin uğurla evsahibliyi etdiyi misli görünməmiş “Eurovision-2012” Beynəlxalq Mahnı Müsabiqəsinin, 2015-ci ildə Bakıda keçirilmiş I Avropa Oyunlarının, 2017-ci ildə paytaxtımızda təşkil edilmiş İslam Həmrəyliyi Oyunlarının möhtəşəmliyi də Heydər Əliyev Fondunun müxtəlif layihələrin onları üzrə əldə etdiyi zəngin təcrübənin və unikal zövqün, dərin biliyin bəhrəsi idi.

Bu beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin təşkilatı işlərinə rəhbərliyi bilavasitə Mehriban xanım Əliyeva etirdi. Məhz onun əzmkar fəaliyyəti, təşkilatçılıq qabiliyyəti, öz işinə yüksək məsuliyyətli münasibəti sayəsində Azərbaycan bu tədbirlərlə aləmə n saldı. Qərblə Şərqlin qovuşduğu, fərqli mədəniyyətlərin təmas nöqtəsində yerləşən ölkəmiz sülh, sabitlik, sivilizasiyalararası dialoq məkanı kimi dünyada daha da məşhurlaşdı.

Dialoq və tolerantlıq məkanı

Azərbaycanın dünyaya tarixən malik olduğu fərqli mədəniyyətlərə hörmət və tolerantlıq ənənələri ruhunda təqdim edilməsi Heydər Əliyev Fondunun əsas fəaliyyət prioritetlərindən və fond bu nadir missiyanı uğurla davam etdirir.

Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə reallaşdırılan “Tolerantlığın ünvanı. Azərbaycan” layihəsi çərçivəsində müxtəlif dini obyektlərdə - Pir Həsən ziyarətgahında, Bakıdakı Müqəddəs Mirodaşiyana Qadınlar Kafedralı Kilsəsində və Müqəddəs Məryəm Kilsəsində, Gəncədə Həzrəti Zeynəb Məscidində, Fransanın müxtəlif regionlarından kilsələrdə restavratsiya işləri görüldü. Strasburqda XIV əsr Kafedralı Kilsəsinin vitrajları bərpa edildi. Həştəxanda Knyaz Vladimirin abidəsi ucaldırıldı. Fond Luvr muzeyində aparılan bərpa işlərində iştirak edib. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Müqəddəs Roma kateqoriyası bərpa edildi. Və bu addım beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən müsəlman dünyasının xristianlığın müqəddəs abidələrinin qorunub saxlanmasına Azərbaycan töhfəsi kimi böyük rəğbət doğurdu.

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə hər il ölkəmizdə ənənəvi qaydada global humanitar forumlar, beynəlxalq mədəniyyət tədbirləri təşkil edilir.

Dünyanın tanınmış elm, sənət, siyasi adamları, öz sahələrinin görkəmli liderləri paytaxtımızda toplaşır. Bakıdan dünyaya sülhün qorunması, konfliktlərin mədəniyyət müstəvisində həlli, insanın inkişafı, multikultural dəyərlərin dəstəklənməsi məzmunlu çağırışlar ünvanlanır. Bu gün Azərbaycan dövlətinin bəşəriyyətin sabahı naminə gördüyü işlərdən biri olaraq dünyanın BMT kimi ən nüfuzlu təşkilatları tərəfindən təqdir

edilən “Bakı prosesi” təşəbbüslərinin reallığa çevrilməsində də Heydər Əliyev Fondunun, Mehriban xanım Əliyevanın inkaredilməz böyük əməyi var.

Azərbaycan həqiqətlərinin qarçısı

Heydər Əliyev Fondu Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzü, torpaqlarımızın düşmən tərəfindən işğalı ilə bağlı həqiqətlərin dünyaya çatdırılmasında da çox mühüm işlər görür. Fondun dəstəyi ilə hər il Xocalı soyqırımının ildönümü dünyanın yüzlərlə ölkəsində qeyd olunur. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Gənclər Forumunun mədəniyyət-lərəarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən etibarən fəaliyyətə başlamış “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri cinayətləri dünyəvi miqyasda ifşa edir. Düşmənlə informasiya müharibəsində üstünlüyü Azərbaycanın xeyrinə dəyişir.

Fond gənclərimizin vətənpərvərlik duyğularını yüksəldir. Tarixi keçmişimizə, xalqımızın qan yaddaşına həssas münasibətlə seçilən Heydər Əliyev Fondu Quba Soyqırımı Memorial Kompleksinin yaradılmasında və 1918-ci ildə erməni daşnaklarının Şamaxıda törətdikləri mart qırğının zamanı yandırılan Şamaxı Cümə məscidinin əsaslı bərpasında da yaxından iştirak edib.

Mədəniyyət diplomatiyası

Fondun Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biri də görkəmli şəxsiyyətlərimizin dünyada tanınmasıdır. Azərbaycan xalqının müxtəlif sahələrdə böyük şəxsiyyətlər yetişmiş xalq kimi malik olduğu milli potensialın, yaradıcılıq ruhunun bütün Yer üzündə sərgilənməsidir.

Heydər Əliyev Fondunun beynəlxalq əlaqələrinin uğurları sayəsində akademik Yusif Məmməd-əliyevin, görkəmli yazıçı, ədəbiyyatşünas alim və pədaqoq Mir Cəlal Paşayevin 100 illik yubileyləri UNESCO səviyyəsində qeyd olundu. Dünya şöhrətli Azərbaycan rəssamı Tahir Salahovun Parisdə fərdi sərgisi təşkil edildi. Fransanın sənət nümunələrinin toplandığı “Fransız inciləri” kolleksiyası Bakıda nümayiş olundu. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə paytaxtda Müasir İncəsənət Muzeyi açılıb. Qala Arxeoloji-Etnoqrafik Muzey Kompleksi fəaliyyətə başlayıb. Heydər Əliyev Mərkəzində Heydər Əliyev Muzeyi yaradılıb. Fond indiyə qədər dünyanın bir çox məşhur şəhərlərində - Parisdə, Moskvada, Berlinə, Romada, Vatikanda, Bolqarıstanda mədəniyyət tədbirləri təşkil edib. Təkcə bir faktı vurğulayaq ki, məhz Heydər Əliyev Fondunun nüfuzu sayəsində Azərbaycan Vatikanda sərgi təşkil edən ilk müsəlman ölkəsi kimi tarixə düşüb.

Fərqi deyəm ki, yazıdakı qeydlər də Heydər Əliyev Fondunun ötən 15 il ərzində gördüyü işlərin çox məhdud bir hissəsini əhatə etdi və bu şərəfli tarixin bir çox faktları yazının əhatə dairəsindən kənarda qaldı. Amma mühüm olan bu deyil. Əsas bəşər övladına qürurverən missiyadır.

O, davam edir və şərəfli tarixin yeni səhifələrini yaradır.

Nurlana ƏLİYEVA,
Yeni Azərbaycan Partiyası İdarə Heyətinin üzvü,
YAP Qadınlar Şurasının sədri, professor